

РЕШЕНИЕ

№ 1871

гр. София, 21.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42 състав, в публично заседание на 04.11.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калин Куманов

при участието на секретаря Росица Б Стоева и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **1683** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203-207 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр.с чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба, подадена с вх.№ 5610/18.02.2021 г. по описа на Административен съд-София град от М. И. Б. от [населено място], чрез адв.Ч., предявена срещу Столичната дирекция на вътрешните работи, с която се претендира присъждане на сума в размер на 600 лв., представляваща обезщетение за имуществени вреди вследствие на издадено незаконосъобразно НП № 17-4332-015012/25.07.2017 г. на Зам.Началника на отдел "Пътна полиция" в СДВР, което НП е отменено по съдебен ред, ведно със законната лихва от 18.02.2021 г. до окончателното изплащане на сумата и съдебните разноси по делото.

Ищецът твърди, че е претърпял имуществена вреда, тъй като е заплатил на адвокат К. Ч. адвокатско възнаграждение в размер на 600 лв. и тези разноси следва да му се възстановят от ответника. По изложени в исковата молба съображения за относимите факти и обстоятелства – отменен акт и вреди в причинна връзка със същия, както и доказателства за осъществено по делата процесуално представителство, ищецът моли да се уважи в цялост исковата претенция. В съдебно заседание ищецът чрез адв.Ч. поддържа иска по заявените в него съображения. Претендира разноси по настоящото дело.

Ответникът по иска - СДВР, е подал писмен отговор, с който оспорва иска, моли

същият да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан. В отговора се прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение в производството по НАХД № 17729/2017 г., както и възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение в настоящото съдебно производство. В с.з. ответникът се представлява от юк.Г., която оспорва исковата претенция.

Представителят на Софийска градска прокуратура предлага искът да се уважи в цялост.

По предпоставките за процесуална допустимост по чл.1, ал.1 ЗОДОВ Съдът намира, че исковата молба е процесуално допустима – същата е подадена от лице, което твърди, че са настъпили имуществени вреди вследствие на постановен незаконосъобразен административен акт, а като ответник е посочено юридическото лице, представлявано от органа, от чиито акт се твърди да са причинени вредите, в съответствие с чл.205 АПК. С оглед на това Съдът намира, че подадената искова молба следва да бъде разгледана по същество.

Разгледана по същество исковата претенция е частично основателна.

Съдът намира за установено от фактическа страна следното:

С Наказателно постановление /НП/ № 17-4332-015012/25.07.2017 г., издадено от Зам.Началника на отдел "Пътна полиция" в СДВР Р-10-168/25.02.2011 г., за нарушение на чл.20, ал.2 и нарушение на чл.123, ал.1, т.3 от Закона за движението по пътищата /ЗДвП/, на ищцата са наложени следните административни наказания: глоба в размер на 200 лв. на основание чл.179, ал.2, предл.първо ЗДвП и глоба в размер на 100 лв. на основание чл.175, ал.1, т.3 ЗДвП. Наказателното постановление е обжалвано от ищеца пред Софийския районен съд, за което е образувано НАХД № 17729/2017 г. С Решение от 31.05.2018 г. Съдът е отменил постановлението като незаконосъобразно. Решението на СРС не е обжалвано и е влязло в сила. Видно от доказателствата по делото, в производството пред СРС ищцата е била представлявана от надлежно упълномощен процесуален представител – адв.К. Ч. от САК. От предмета на приложения Договор за правна защита и съдействие (л.42 от НАХД № 17729/2017 г.), се установява, че страните са се споразумели адв.Ч. да представлява жалбоподателката пред СРС във връзка с подаване на жалба срещу посоченото НП. Договореното възнаграждение е 600 лв. и същото е заплатено на 12.01.2018 г. в брой. По настоящото дело се прие за послужване НАХД № 17729/2017 г.

При така установената фактическа обстановка Съдът достигна до следните правни изводи:

Разпоредбата на чл.1, ал.1 ЗОДОВ сочи, че държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод на изпълнение на административна дейност. Съгласно нормата на чл.203 АПК гражданите и юридическите лица могат да предявяват иски за обезщетение за вреди, причинени от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. Исковата защита е възможна при условията на чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

Фактическият състав на отговорността изисква кумулативното наличие на следните предпоставки: 1. Незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата/общината, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред; 2. Настъпила вреда от такъв административен акт или от действието или бездействието и 3. Причинна връзка

между постановления незаконнообразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат.

В мотивите на Решение № 4732 от 28.04.2015 г. на Върховния административен съд по адм.дело № 10110/2014 г. е прието, че дейността по административно наказване е форма на административна дейност и по-точно - правораздавателна или санкционна форма на административна дейност. Тя, заедно с другите три форми на административна дейност – правоприлагаща (чрез издаване на индивидуални и общи административни актове), нормотворческа (чрез издаване на подзаконови нормативни актове) и договорно-правна (концесии, обществени поръчки, споразумения и др.), осъществяват съдържанието на понятието изпълнителна или административна дейност, която е израз на изпълнителната функция или власт като част от държавната власт, съобразно принципа на разделението на властите. Нормата на чл.1, ал.1 ЗОДОВ не борава с понятието административен акт. Нормата обаче е озаглавена „Отговорност за дейност на администрацията“, а основно изискване в нея е вредите да са резултат (при или по повод) от изпълнение на административна дейност. Ето защо обстоятелството, че санкционната дейност е форма на административна дейност не дава основание вредите от нея да се изключат от приложното поле на чл.1, ал.1 ЗОДОВ, единствено поради правораздавателния и характер.

Съгласно Тълкувателно решение № 2 от 19.05.2015 г. на ВКС по тълк.дело № 2/2014 г., ОСГК и Първа и Втора колегия на ВАС, в мотивите на което е прието, че за квалифициране на иска като такъв по чл.1, ал.1 ЗОДОВ определяща е не правната природа на отменения акт, а основният характер на дейността на органа, негов издател. Независимо че НП не представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл.21 АПК, определящо за квалификацията на иска за вреди по чл.1, ал.1 ЗОДОВ е обстоятелството, че актът се издава от административен орган, представлява властнически акт и въпреки че поражда наказателноправни последици, е правен резултат от санкционираща административна дейност. Неговото издаване е последица от изпълнение на нормативно възложени задължения, упражнена административнонаказателна компетентност, законово предоставена на органите в рамките на административната им правосубектност, което по своето съдържание представлява изпълнение на административна дейност.

В горния смисъл е и Тълкувателно решение № 1 от 15.03.2017 г. на ВАС, О. от Първа и Втора колегия, в мотивите, на което е прието, че едно от условията на чл.204, ал.1 АПК за допустимост на иска за реализиране отговорността на държавата и общините за вреди по чл.1, ал.1 ЗОДОВ е административният акт да е отменен по съответния ред, който е обжалван по административен и/или по съдебен ред. Това обжалване, във всичките му фази, включително и чрез касация – за индивидуалните административни актове пред ВАС и за наказателните постановления пред административните съдилища, не е задължително да бъде осъществено с помощта на адвокат, но гражданинът изключително трудно, почти невъзможно би се справил със съдебното обжалване без негова помощ. В подкрепа на това становище е въведеното с чл.284, ал.2 ГПК задължително приподписване на касационната жалба до ВКС от адвокат, необяснимо защо не възпроизведено и в АПК.

След като условие по АПК за образуване на производството по чл.1, ал.1 ЗОДОВ е административният акт да е отменен и след като в това производство е ползвана адвокатска защита, защото гражданинът не е могъл да се защити сам, то хонорарът, платен на адвокат за осъществяване на тази защита не е нищо друго, освен

имуществена вреда, която е в причинна връзка с отменения като незаконосъобразен административен акт или НП и е непосредствена последица от него, а не неприсъщ и луксозен разход. Неразделната взаимовръзка между издаденото наказателно постановление и потърсената от наказаното лице адвокатска защита е пряка и непосредствена, тъй като те се намират в отношение на обуславяща причина и следствие – гражданинът не би потърсил адвокатска помощ, ако срещу него не е издаден акт, увреждащ неговите законни права и интереси. Безспорно е, че потърсената адвокатска помощ и платеният адвокатски хонорар е пряка и непосредствена последица от издаденото наказателно постановление, тъй като обжалването на този акт е законово регламентирано и е единствено средство за защита на лицето, което твърди, че не е виновно и че неговите права са накърнени неправомерно от административния орган. В тази връзка нелогично е да се твърди, че лицето безпричинно е платило хонорар на адвокат, без да е мотивирано от издаденото срещу него наказателно постановление, с цел то да бъде отменено по предвидения от закона ред, който изисква специални познания, каквито имат адвокатите. В потвърждение на горния извод е и обстоятелството, че както ЗАНН, така и НПК, към които той препраща, не предвиждат друга законова възможност за осъждане на държавата да заплати на признатия за невиновен за извършено административно нарушение, направените от него разноски, включващи и адвокатски хонорар по защитата му пред съда, а това е условие на чл.8, ал.3 ЗОДОВ за приложението на чл.1, ал.1 от този закон.

В нормата на чл.130, ал.2 от Закона за съдебната власт е указано, че тълкувателните решения и тълкувателните постановления са задължителни за органите на съдебната и изпълнителната власт, за органите на местно самоуправление, както и за всички органи, които издават административни актове. С оглед на това Съдът приема, че исковата претенция за обезщетяване на имуществени вреди, претърпени вследствие на незаконосъобразното наказателно постановление на СДВР е основателна.

По елементите от фактическия състав на чл.1, ал.1 ЗОДОВ, Съдът намира, че от събраните писмени доказателства безспорно се установява незаконосъобразна дейност на административен орган, претърпени от ищеца имуществени вреди и причинно-следствена връзка между тази административна дейност и настъпилия за ищцата вредоносен резултат. Мотивите в подкрепа на този правен извод са следните:

На първо място е налице влязло в сила съдебно решение, с което указаното НП е отменено.

Съдът намира, че действително се установява заплащането на сумата от 600 лв. за адвокатски хонорар за правна защита и съдействие. Съдът намира за неоснователно възражението на ответника, че не се доказва по безспорен начин действителното заплащане на адвокатско възнаграждение. В случая заплащането на тази сума от страна на ищцата на представлявалата я адв.Ч. действително се установява именно от сключения договор за правна защита и съдействие.

Разноските, понесени от лицата в производствата по отмяна на незаконосъобразните наказателни постановления до 23.12.2021 г. (когато е приет чл.63д от Закона за административните нарушения и наказания - ДВ, бр. 109 от 2020 г., в сила от 23.12.2021 г.), подлежат на обезщетяване по реда на ЗОДОВ. Тъй като искът по чл.1, ал.1 от закона е за обезщетяване на вреди, настъпили вследствие от незаконосъобразността на наказателно постановление, действия или бездействия в рамките на административното наказване, то и производството по обезщетяване на

направените разноси следва да се проведе по същия ред. В този смисъл е и Тълкувателно решение № 2 от 19.05.2015 г. на ВКС по тълк.дело № 2/2014 г., ОСГК и Първа и Втора колегия на ВАС, в мотивите на което е посочено, че доколкото искът по чл.1, ал.1 ЗОДОВ е за обезщетение за вреди, настъпили вследствие незаконосъобразно НП, действия или бездействия в рамките на административното наказване, то и исканията за обезщетяване на направени разноси в производството по обжалване подлежат на разглеждане по същия ред. С оглед на това заявената искова претенция за обезщетяване на вреди, съставляващи направени от ищцата разноси в хода на оспорване на наказателното постановление е основателна, а предвид ангажираните писмени доказателства и за доказана. По изложените мотиви, Съдът намира исковата молба в тази и част за основателна и доказана.

Доколкото ответникът е направил възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение по НАХД № 17729/2017 г., Съдът съобрази чл.78, ал.5 ГПК, според която съдът може по искане на насрещната страна да присъди по-нисък размер на разноските, ако заплатеното от страната възнаграждение за адвокат е прекомерно съобразно действителната правна и фактическа сложност на делото, като съобразно нормата на чл.36, ал.2 ЗА този размер не бива да е по-малък от предвидения в тарифата минимален размер.

Възражението на ответника за прекомерност е направено своевременно. Съдебната практика по делата за обезщетения по ЗОДОВ безпротиворечиво приема, че в хода на исковото производство може да се направи такова възражение, основано на действителната правна и фактическа сложност на делото по обжалване на НП.

Съдът намира възражението за прекомерност за основателно. Правилото на чл.18, ал.2 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения (в приложимата ред. ДВ, бр.84 от 2016 г.), предвижда за процесуално представителство, защита и съдействие по дела срещу наказателни постановления, в които административното наказание е под формата на глоба, възнаграждението да се определя по правилата на чл.7, ал.2 върху стойността на санкцията, но не по-малко от 300 лв. На свой ред нормата на чл.7, ал.2, т.1 от наредбата предписва, че за процесуално представителство, защита и съдействие по административни дела с материален интерес при интерес до 1000 лв. адвокатското възнаграждение се определя в размер на 300 лв. В случая материалният интерес по делото в СРС е 300 лв., от което следва, че минимално дължимото адвокатско възнаграждение е в размер на 300 лв. Ищцата (тогава в качеството ѝ на жалбоподател пред СРС) е заплатила сумата в размер на 600 лв., от което следва, че договореното и заплатено възнаграждение за процесуално представителство е над минималния размер. Делото не се отличава с фактическа и правна сложност, по него не са представяни писмени доказателства, не са изготвяни съдебни експертизи, а за дейността по набавяне на доказателства е съразмерно адвокатско възнаграждение и в по-нисък от заплатения размер. Това обстоятелство от своя страна води до извода за прекомерност на адвокатското възнаграждение, по аргумент от т.3 от Тълкувателно решение № 6 от 06.11.2013 г. на ВКС по тълк.дело № 6/2012 г., ОСГТК, според което при намаляване на подлежащо на присъждане адвокатско възнаграждение, поради прекомерност по реда на чл.78, ал.5 ГПК съдът е свободен да намали възнаграждението до предвидения в същата наредба минимален размер. Ето защо по разноските по НАХД № 17729/2017 г. настоящата съдебна инстанция намира, че същите следва да се редуцират до 300 лв. за адвокатско възнаграждение.

Ето защо обезщетението за претърпени имуществени вреди, изразяващи се разноси на ищцата за адвокатско възнаграждение по НАХД № 17729/2017 г. следва да се определи на 300 лв.

С оглед частичната основателност на главния иск, по акцесорния иск за законната лихва върху сумата от 300 лв., считано от 22.06.2018 г. (датата на влизане в сила на отменителното съдебно решение), която дата правилно се свързва с отмяната на оспореното постановление.

Съдът не споделя възражението на ответника за прекомерност на адвокатското възнаграждение по настоящото дело. Делото е разгледано в едно заседание, с представяне на малък брой писмени доказателства, без изготвяне на експертизи, а за дейността по набавяне на доказателства е съразмерно адвокатско възнаграждение и в по-нисък от заплатения размер. Приложима е нормата на чл.8, ал.1, т.1 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения (ред. ДВ, бр.68 от 2020 г., която предвижда за процесуално представителство, защита и съдействие по административни дела при интерес до 1000 лв., възнаграждението е 300 лв. Ищцата е заплатила сумата в размер на 350 лв., от което следва, че договореното и заплатено възнаграждение за процесуално представителство не е прекомерно.

В рекапитулация разноси на ищцата по настоящото дело, състоящи се в заплатено адвокатско възнаграждение 350 лв., сумиран с размера на внесената държавна такса в АССГ, възлизат общо на 360 лв. и в този им размер следва да се присъдят разноси в полза на ищцата.

Така мотивиран и на основание чл. 203 и сл. от АПК, Административен съд София - град

Р Е Ш Е Н И Е:

ОСЪЖДА Столичната дирекция на вътрешните работи да заплати на М. И. Б. от [населено място], ЕГН: [ЕГН], обезщетение за имуществени вреди в размер на 300 лв. (триста лева) вследствие на издадено незаконосъобразно НП № 17-4332-015012/25.07.2017 г. на Зам.Началника на отдел "Пътна полиция" в СДВР, представляващи разноси за заплатено адвокатско възнаграждение по НАХД № 17729/2017 г. на СРС ведно със законната лихва от 22.06.2018 г. до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА Столичната дирекция на вътрешните работи да заплати на М. И. Б. от [населено място], ЕГН: [ЕГН], разноси по настоящото дело в размер на 360 лв. (триста и шестдесет лева).

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба или протест пред Върховния административен съд в 14 дневен срок от съобщението до страните.

СЪДИЯ: